

Annika Eklund

046-359 51 67

annika eklund@lund.se

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande gällande vidare utredning av ett musikchecksystem för musikundervisning i Lunds kommun

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige utrett förutsättningarna för införande av kulturcheck i Lunds kommun. Utredningen översändes till kommunfullmäktige, som den 27 april 2017 beslutade att återremittera ärendet med uppdrag att ta fram ett förslag för tillvägagångssätt, tidplan och kostnader för införande av kulturcheck i form av checksystem för musikundervisning som ett första steg i att minska köerna till Kulturskolan. Avsatt för detta ändamål finns 5,5 miljoner kronor, vilket är utgångspunkten att förhålla sig till gällande att bygga ett hållbart upplägg. Vidare beslutade kommunfullmäktige att utredningen skulle vara färdig för behandling i nämnden under 2017.

Kommunstyrelsen beslutade den 7 februari 2018 att återremittera ärendet till kommunkontoret för ytterligare utredning i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen avseende nedanstående frågeställningar.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse den 31 augusti 2018 (denna skrivelse)

Kommunstyrelsens beslut den 7 februari 2018, § 53

Barnets bästa

Förvaltningen har tidigare upprättat en barnchecklista i ärendet.

Ärendet

Ärendet har återremitterats till kultur- och fritidsnämnden för yttrande utifrån följande formulering: *"ett musikchecksystem som utgår från ackreditering av leverantör och ej offentlig upphandling, möjliggör olika driftsformer hos leverantör och inte endast aktiebolag, möjliggör gruppundervisning för musikelever, öppnar checksystemet*

för samtliga barn och ungdomar som önskar musikundervisning oavsett instrument samt att göra ytterligare jämförelser med andra kommuner som har ett kultur- eller musikchecksystem.”

Om ackreditering och upphandling

Vad gäller ett musikchecksystem, som utgår ifrån ackreditering av leverantörer och inte utifrån offentlig upphandling, uttrycker Lunds kommuns upphandlingschef att det inte finns något annat sätt än att göra en regelrätt upphandling.

Den modell, som Nacka kommun använder, bygger på ett valfrihetssystem, men det finns enligt upphandlingschefen inte reglerat i lagen som ett godkänt upphandlingsförfarande annat än inom vård och omsorg. Nacka kommun har dessutom inte ett ekonomiskt tak som ingångsvärde, vilket finns i Lund på 5,5 miljoner kronor och som då villkorar förutsättningarna för kommunen. Det vill säga att det i förväg finns en bestämd summa att handla för. Direktivet som ligger till grund för lagen om offentlig upphandling anger i artikel 10 undantagen för vissa särskilda tjänster. Musikundervisning omfattas inte av dessa undantag. Därför bör Lunds kommun enligt upphandlingschefen hantera detta som en upphandling över tröskelvärdet, förslagsvis som en öppen upphandling. Ett upphandlingsupplägg gör också att kommunen, som beställare samt upphandlad leverantör av musikundervisning och de barn och föräldrar som tar del av detta, får en större trygghet och hållbarhet kring vilka förutsättningar som råder.

Om driftsform hos leverantör

Vad gäller ett musikchecksystem, som möjliggör olika driftsformer hos leverantörer och inte endast aktiebolag finns det ingenting som hindrar detta. Så länge Lunds kommun kan kontrollera att det är en ekonomiskt stabil organisation spelar det ingen roll vilken organisationsform det gäller och förutsättningar gällande moms etc. Viktigt är att leverantör lever upp till det regelverk, som gäller för upphandlingsbar aktör med till exempel kollektivanslutningsliknande möjligheter för anställda, tillgänglighet till lokaler för personer med funktionsvariationer, uppvisande av utdrag ur belastningsregister för dem som ska undervisa med mera.

Om gruppundervisning

Gruppundervisning går att handla upp enligt i upphandlingsunderlaget tydligt definierade förutsättningar.

Om olika instrument

Att upphandla möjlighet för barn och unga att lära sig spela ett instrument utöver de instrument som det är störst efterfrågan på, gitarr och piano, går att göra.

Om jämförelser från andra kommuner

Kultur- och fritidsförvaltningen har varit i dialog med tre kommuner med ett kultur- eller musikchecksystem för att kunna göra några ytterligare jämförelser: Täby kommun, Nacka kommun och Staffanstorps kommun.

Täby har upphandlat musikskoleutförare, medan Staffanstorp och Nacka använder sig av auktorisation. Det finns exempel på olika driftsformer bland de upphandlade eller auktoriserade aktörerna, såväl föreningar som enskilda företag, handelsbolag och aktiebolag. Täby har sammanlagt 1 600 elever i musikskolan, varav 860 i den kommunala verksamheten. Musikskolepengen är 9 104 kronor per elev under ett år och betalas till utföraren. Man ser styrkan i att ersättningssystemet är tydligt och att alla elever, som vill spela kan få en plats, så länge utförarna kan erbjuda en plats. En nackdel som man ser är att pengens storlek är för liten, något som kraftigt påverkar verksamheten i egenregi, som har tillsvidareanställd personal, som måste täcka upp sin lön med elever. De privata utförarna har inga anställda lärare. De köper in lärartjänster (konsulterande musiklärare) från termin till termin. De kan då anpassa antalet lärartimmar utifrån efterfrågan. Det är svårt att få lönsamhet med de "smalare" instrumenten.

Staffanstorp har tre nivåer på checkarna till utövarna: 11 000 kronor per elev under ett år (ämneskurs, 1-3 elever), 6 000 kronor (liten grupp, 4-12) eller 3 000 kronor (stor grupp, 13 och fler). Kommunen ser svagheten i att det blir osäkra anställningsförhållanden för lärare med läraravtal och även här kommer vissa instrument i kläm.

Även Nacka har tre nivåer på checkarna: 9 310 kronor per elev under ett år (ämneskurs musik, 1-4 elever), 5 294 kronor (musikgrupp, 5-12) eller 2 762 kronor (musikgrupp, 13 och fler). Kommunen ser styrkan i att det är flexibelt för medborgarna och kulturskolorna samt att man möter efterfrågan på ett bättre sätt, eftersom det inte finns något tak motsvarande anslagsfinansiering. Man kan växa med efterfrågan. Nackdelen är att pengarna kommer först då eleverna är på plats och försvinner två månader efter att eleven har sagt upp platsen. Man ser också svårigheter att få ett brett anpassat utbud för elever med omfattande funktionsnedsättning.

Järfälla har utrett, men ej infört, då bedömning gjordes att det skulle generera för höga kostnader för kommunen.

De tillfrågade kommunerna understryker vikten av att formulera gemensamma mål med en sådan här satsning. Att ha resurser för administration, som är krävande och nödvändigheten av att ha ett gemensamt digitalt system med aktörerna – vilket Kulturskolan i Lund har.

Tillvägagångssätt

Om musikcheck ska införas i Lunds kommun är förvaltningens slutsatser att:

- Förfarandet utgår från den avsatta summan om 5,5 miljoner kronor.
- Utifrån detta upphandlas ett antal platser hos de aktörer, som kvalificerar sig enligt upphandlingsunderlag. Till exempel 150 undervisningsplatser för piano, 100 för gitarr, 25 för trummor etc. Vidare måste redan inskrivna elever hos externa aktörer samt syftet med satsningen, att bereda fler barn i Lunds kommun undervisning i musik, synkroniseras och avvägas.
- En administrativ funktion för handläggning och uppföljning behöver resurssättas.
- Kommunen behöver i avtal med aktörer formalisera återkommande deltagande i process kring gemensamt mål, kunskapsutveckling och samverkan.

Förvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslås besluta

att godkänna upprättat yttrande avseende vidare utredning gällande införande av ett musikchecksystem för musikundervisning i Lunds kommun samt översända yttrandet till kommunstyrelsen

Urban Olsson
kultur- och fritidsdirektör

Annika Eklund
kulturchef

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten